

РЕШЕНИЕ

№ 23071

гр. София, 11.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 17.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **5247** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на Народно читалище „Зорница 1987“, [населено място], представлявано от А. А. Ж. – К. – председател на настоятелството, срещу Решение от 16.04.2024г. на Комисията по чл.23 от Закона за народните читалища /ЗНЧ/, обективирано в Протокол № 1/16.04.2024г., с което са разпределени предвидените по държавния бюджет средства за читалищна дейност за бюджетната 2024 година на територията на Район „В.“-СО.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения акт като незаконосъобразен. Твърди, че комисията не е приела никакви правила за работата си, съгласно указанията на Министерството на културата. В състава ѝ били включени петима представители на Район „В.“-СО и по един представител на читалищата /общо 7/. С присъствието си и изказванията си срещу жалбоподателя и Народно читалище „С. 2002“ представителите на районната администрация повлияли при вземането на решения от комисията като по този начин средствата били разпределени незаконосъобразно. Председателят на комисията представил готов материал за гласуване под формата на доклад, в който били отразени негативни констатации по отношение на тези две читалища. Счита, че комисията, преди вземане на решението, не се е запознала с дейността на всички читалища, участващи в разпределението на средствата.

С Разпореждане от 20.06.2024г. съдът е приел за съвместно разглеждане и жалбата на Народно читалище „С. 2002“, представлявано от председателя на настоятелството Г.

Д. Б.. В уточнението към жалбата му се излагат аналогични съображения за незаконосъобразност на оспорения акт. Твърди се преднамереност по отношение на дейността му.

В съдебно заседание двамата жалбоподатели чрез адв.Л. молят за уважаване на жалбите. Подробни съображения излагат в писмени бележки по съществуването на спора. Ответникът по оспорването, чрез юрк.И. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбите като неоснователни. Твърди, че районната администрация единствено е подпомогнала дейността на комисията като по никакъв начин не е даден приоритет на някой от кандидатите. Посочва, че разпределението на субсидията за читалищата става при съблюдаване на действащата нормативна уредба, в частност утвърдения от Министерство на културата Механизъм за разпределение на бюджетната субсидия и приетите от Район „В.“ показатели за разпределение на годишната субсидия. Тези показатели посочва, че са утвърдени през 2001г. и оттогава не са променяни като жалбоподателите са добре запознати с тях, тъй като не за първи път участват в разпределянето на бюджетна субсидия. Един от мотивите за намаляване на субсидираните бройки в читалищата на жалбоподателите била преценката на представените от тях отчети на дейността, които създавали впечатление за отсъствие на такава. Назначената комисия при проверка на място установила множество нарушения и данни за липса на дейност. В указания им срок читалищата не представили доказателства, опровергаващи този извод.

Заинтересованите страни Народно читалище „И. 1921“, Народно читалище „Св.И. Р. 1922“, Народно читалище „Просвета 1928“, Народно читалище „Ведрина 1932“ и Народно читалище „Св.Св.К. и М. 1922“, редовно призовани, не се представляват в съдебно заседание, с изключение на Народно читалище „И. 1921“, което чрез председателя В. Д. изразява становище за неоснователност на жалбите.

След приключване на устните състезания от заинтересованата страна Народно читалище „Ведрина 1932“ чрез председателя на Читалищното настоятелство Е. М., е постъпило писмено становище за неоснователност на жалбите. Посочва се, че механизмът за разпределение на субсидията не е променен от 2001г. и всяка година се взема решение като се взема предвид активността на читалищата през предходната година, съобразно представените от тях отчети. При вземане на оспореното решение било отчетено, че Народно читалище „С. 2002“ във финансовия си отчет не представя данни за приходи от членски внос, а Народно читалище „Зорница 1987“ в справката за дейността си има отчетени 9 преподаватели и художествени ръководители без приходи от дейност и разходи за възнагражденията им, което е индичия за привидна дейност. Посочва, че е обичайна практика на събрание на колегиален орган да се обсъждат доклади, подготвени от помощни комисии и/или други органи, както и същите да завършват с предложение за решение, което да бъде взето на конкретното заседание. Предвид дадената възможност за обсъждане на данните от доклада на районната администрация и те да бъдат съпоставени с предоставените данни за дейността от самите читалища, намира, че решението е взето прозрачно като на всички страни е предоставена възможност да изразят становищата си. Отделно от това посочва, че всички имат лични наблюдения върху работата на колегите си. Добре известен бил фактът, че двете читалища - жалбоподатели, са регистрирани на един и същ адрес, на който обаче относително дейност би могло да развива само НЧ „Зорница 1987“. В. било, че НЧ „С. 2002“ развива някаква дейност в търговски помещения, предоставени срещу наем от районната администрация. Липсата на

действаща библиотека също била индикация за липсата на основна дейност на читалищата, съгласно закона.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Жалбите са допустими като подадени срещу подлежащ на оспорване административен акт, от адресати на акта, при наличие на правен интерес, в преклузивния срок за оспорване, при съобразяване разпоредбата на чл.140, ал.1 АПК.

Разгледани по същество, жалбите са неоснователни, по следните съображения:

Съгласно чл.20 от Закона за народните читалища /ЗНЧ/ имуществото на читалището се състои от право на собственост и от други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения, а съгласно чл.21 ЗНЧ, читалищата набират средства от следните източници: членски внос; културно-просветна и информационна дейност; субсидия от държавния и общинските бюджети; наеми от движимо и недвижимо имущество; дарения и завещания; други приходи.

Според чл.22 ЗНЧ предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата съгласувано с областните администрации и общините. С решение на общинския съвет читалищата могат да се финансират допълнително над определената по ал.1 субсидия със средства от собствените приходи на общината. Предвидените по държавния и общинския бюджет средства за читалищна дейност се разпределят между читалищата от комисия с участието на представител на съответната община, на всяко читалище от общината и се предоставят на читалищата за самостоятелно управление – чл.23, ал.1 ЗНЧ.

Предмет на оспорване по настоящото дело е именно решение на комисията по чл.23 ЗНЧ при Район „В.“-СО за разпределяне на субсидията за 2024г. между читалищата, развиващи дейност на територията на района. Комисията е назначена със Заповед № РВР24-РД56-113/12.04.2024г. на кмета на Район „В.“-СО и се състои от четирима представители на районната администрация и представителите на 7 читалища – двете оспорващи и заинтересованите страни.

На проведеното на 16.04.2024г. заседание на комисията са присъствали всички нейни членове, подписали са Протокол № 1/16.04.2024г., като от представителите на двамата жалбоподатели е вписано собственоръчно, че не са съгласни с приетото решение – за така направеното разпределение са гласували 8 члена от общо 11, „против“ са гласували двама и един „въздържал се“.

Въз основа на горното съдът приема, че оспореното решение е прието от компетентен административен орган, при наличие на кворум и с изискуемото мнозинство – повече от половината от членовете на комисията. Решението е обективизирано в писмена форма, в нарочно съставен протокол, изложени са и мотиви за приемането му. Като мотиви на акта освен това, следва да бъдат възприети всички доказателства за извършени в хода на административното производство процесуални действия, а именно документите, обективизиращи извършените проверки по мястото на осъществявана дейност. Не се установяват допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и съответно да мотивират отмяната на акта само на това основание.

Правилно е приложен материалният закон.

Както се посочи, съгласно чл.22 ЗНЧ предложенията за годишната субсидия за читалищата по общини, нормативите и механизмът за нейното разпределяне се разработват от Министерството на културата, съгласувано с областните администрации и общините. Следователно що се касае до държавната субсидия за читалищната дейност, не само размерът на годишната субсидия, но и нормативите и механизмът на нейното разпределение се определя от Министерство на културата. Ако общинският съвет, съгласно чл.22, ал.2 ЗНЧ гласува допълнителни средства за субсидия на читалищата в общината, тогава ще е необходимо Комисията по чл.23 от закона да изработи правила и нормативи за разпределяне на тези общински средства /в този см. Решение № 5882 от 14.05.2024 г. по адм. д. № 11325/2023 г., III отд. на ВАС/. Ето защо възражението на жалбоподателите, че в настоящия случай комисията не е изработила преди приемане на обжалваното решение, собствени правила за работа и механизъм за разпределение на средствата, е неоснователно.

В изпълнение на законовата разпоредба, Министерство на културата е приело Механизъм за разпределение на годишна субсидия за читалищата, публикуван на официалната му интернет страница и публично достъпен на адрес: https://mc.government.bg/files/462_Ventzi-mehanizum.pdf. Съгласно този механизъм, при разпределението на средствата следва да се имат предвид броя на жителите на населеното място, броя на членовете, дейността на читалището по различните направления /библиотечно дело, любителско художествено творчество, школи по изкуства, школи по изучаване на чужди езици, материална база, субсидирана численост на персонала и пр./. В съответствие с така приетия механизъм, от Район „В.“ са приети показатели за разпределение на годишната субсидия като по всеки показател са регламентирани брой точки, в зависимост от конкретни точни и ясни показатели, позволяващи диференциран подход и количествено измеримо изчисление на успеваемостта на дейността.

С Решение № 213/27.03.2024г. на Министерския съвет е приет стандарт в размер на 16 945 лева за една субсидирана бройка за 2024г.

Във връзка с определяне на конкретната оценка за всяко едно от читалищата е изготвен доклад за осъществените дейности и отчет за разходите от субсидията за 2023г., въз основа на представените от читалищата отчети, приет като доказателство по делото и неоспорен от страните.

От този доклад се установява, че през м.ноември 2023г. е извършен оглед на всяко едно читалище, при който по отношение на жалбоподателите е установено следното: адресът на помещението, с което НЧ „С. 2002“ е регистрирано с решение на СГС е идентичен с този, на който е регистрирано НЧ „Зорница 1987“. На НЧ „С. 2002“ е отдадено под наем друго помещение със статут на магазин, в което няма признаци за извършвана дейност от месеци, дори от години. Посочено е, че същото се наблюдава и по отношение на НЧ „Зорница 1987“. По делото са приети като доказателства снимки на помещенията, неразделна част от изготвения доклад, неоспорени от жалбоподателите.

Всяко едно от двете читалища разполага с бюджет за 3 субсидирани бройки, което според доклада не отговаря на дейността, която се генерира, предвид изложените по-горе констатации. Има извършени разходи за заплати и издръжка, но няма реални приходи от дейност. Това според доклада е индичия, че дейност не се извършва, който извод се споделя от настоящия състав.

Във връзка с тези констатации, субсидията в общ размер 521 058,75 лева за район „В.“ е предложено да се разпредели между читалищата, осъществяващи дейност на територията на района като за двамата оспорващи се субсидира по една бройка. По отношение констатациите за получавана субсидия, но неосъществявана дейност, по твърдение на районната администрация е сезирана прокуратурата.

Този доклад е обсъден на проведеното заседание на комисията по чл.23 ЗНЧ като от страна на жалбоподателите не са представени доказателства, оборващи направените констатации за липса на осъществявана читалищна дейност. За такива не могат да бъдат приети обяви за различни мероприятия – същите не представляват достоверен източник на информация, за това, че посоченото в обявата мероприятие е осъществено. Не са и доказателства за реализиран приход за читалището като такъв не е отчетен и от двете читалища. Всички тези данни в тяхната съвкупност сочат на отсъствие на дейност, поради което е прието да бъде субсидирана по една бройка за двете читалища.

Този извод на специализирания административен орган кореспондира, както с доказателствата по делото, така и с приложимата правна уредба. Както се посочи, доказателства за реално извършвана дейност по см. на ЗНЧ от двамата жалбоподатели не са ангажирани нито в административното, нито в съдебното производство. Предвид липсата на констатации в посока, обратна на възприетата от комисията по чл.23 ЗНЧ, съдът приема, че оспореното решение представлява законосъобразен административен акт, по отношение на който не е налице някое от отменителните основания по чл.146 АПК. Съответно жалбите срещу него следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбите на Народно читалище „Зорница 1987“, [населено място], представлявано от А. А. Ж. – К. и Народно читалище „С. 2002“, [населено място], представлявано от председателя на настоятелството Г. Д. Б., срещу Решение от 16.04.2024г. на Комисията по чл.23 от Закона за народните читалища, обективизирано в Протокол № 1/16.04.2024г., с което са разпределени предвидените по държавния бюджет средства за читалищна дейност за бюджетната 2024 година на територията на Район „В.“-СО.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: